

Stanje u Džibutiju

Rezolucija Europskog parlamenta od 4. srpnja 2013. o stanju u Džibutiju (2013/2690(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne Rezolucije od 15. siječnja 2009.¹ o stanju na Rogu Afrike i 18. prosinca 1997. o stanju ljudskih prava u Džibutiju²,
 - uzimajući u obzir Zajedničku izjavu međunarodnih promatračkih misija (Afričke unije, Arapske lige, Organizacije islamske suradnje i Međuvladinog tijela za razvoj (IGAD)) iz Džibutija od 24. veljače 2013., koji su pratili parlamentarne izbore održane u Republici Džibuti 22. veljače 2013.,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda, koju je Džibuti ratificirao,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
 - uzimajući u obzir Sporazum iz Cotonoua, koji je potписан 23. lipnja 2000. i izmijenjen 22. lipnja 2010.,
 - uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika Catherine Ashton, Visoke predstavnice EU-a, od 12. ožujka 2013. o stanju nakon parlamentarnih izbora u Džibutiju,
 - uzimajući u obzir članak 122. stavak 5. i članak 110 stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da su zbog svog položaja na vrhu Roga Afrike i na ulazu u Crveno more Džibuti i njegova strateška infrastruktura (luke i slobodna područja) važni za cijelu regiju;
- B. budući da je Džibuti imao ključnu ulogu u borbi protiv gusara i terorizma u regiji;
- C. budući da je Džibuti od stjecanja neovisnosti 1977. do 2003. imao jednostranački sustav;
- D. budući da se zemlja nakon parlamentarnih izbora 22. veljače 2013. nalazi u ozbiljnoj političkoj krizi;
- E. budući da je Ismail Omar Guelleh, koji je na vlast došao 1999., ponovno izabran 2005. sa 100 % glasova i izjavio je da se neće ponovno kandidirati na izborima 2016.; budući da je predsjednik Guelleh ponovno izabran u travnju 2011. sa skoro 80 % glasova na izborima koje je velik dio oporbe bojkotirao nakon što je parlament Džibutija izmijenio ustav kako bi se predsjednik Guelleh mogao kandidirati za novi mandat;
- F. budući da su oporbene stranke odlučile sudjelovati na parlamentarnim izborima 22. veljače 2013. prvi puta nakon što je predsjednik Guelleh došao na vlast, u nadi da će

¹ SL C 46 E, 24.2.2010, str. 102.

² SL C 14, 19.1.1998, str. 207.

prevagnuti demokratski pluralizam nakon uvođenja novog djelomično proporcionalnog sustava glasovanja koji manjinskim strankama omogućava da osvoje mjesta u parlamentu;

- G. budući da su te izbore pratili promatrači Afričke unije, Arapske lige, Organizacije islamske suradnje i Međuvladinog tijela za razvoj, koji su nadgledali aktivnosti na 154 biračka mjesta i 12 centara za brojanje glasova i koji su izvjestili da su izbori bili transparentni te da nije zabilježen niti jedan slučaj prijevare niti ubacivanja dodatnih listića u glasačke kutije;
- H. budući da je prema rezultatima koje je objavilo Ustavotvorno vijeće Unija za predsjedničku većinu osvojila 68 % glasova;
- I. budući da je oporba, koja je prvi put od nezavisnosti zemlje osvojila mjesta u parlamentu, rekla da je počinjeno mnogo prijevara i izjavila da je ona dobila izbore; budući da je Ustavotvorno vijeće odbacilo žalbu koju je oporba uložila na rezultate izbora;
- J. budući da oporba bojkotira parlament koji je formiran nakon izbora; budući da su vlasti osudile postupak dijela opozicije, koji je nakon osporavnih izbora u veljači 2013. osnovao Legitimnu nacionalnu skupštinu usporedno s nacionalnim parlamentom; budući da Legitimnom nacionalnom skupštinom predsjeda vođa liste kandidata Unije za nacionalni spas za izbornu jedinicu grada Džibutija, Ismail Guedi Hared;
- K. budući da rezultati parlamentarnih izbora od 22. veljače 2013. još uvijek nisu objavljeni za sva biračka mjesta unatoč pozivima EU-a, što izaziva sumnju u prijevare;
- L. budući da se broj birača prijavljenih u gradu Džibutiju mijenjao svaki put kad su objavljeni službeni podaci;
- M. budući da se smatra da je pretjerana upotreba sile prilikom suzbijanja prosvjeda opozicijskih stranaka koje osporavaju regularnost parlamentarnih izbora bila uzrok najmanje 10 smrtnih slučajeva do kojih je došlo nakon što su snage javnog reda koristile vatreno oružje;
- N. budući da se dešavaju masovna uhićenja opozicijskih prosvjednika; budući da nevladine organizacije izražavaju zabrinutost zbog sumnjivih smrtnih slučajeva, mučenja i nestanaka;
- O. budući da se smatra da je nakon izbora 22. veljače 2013. više od tisuću pripadnika opozicije bilo zatvoreno na duža ili kraća vremenska razdoblja;
- P. budući da se smatra da je trenutno u pritvoru 60-ak političkih zatvorenika; budući da vlast stalno vrši pritisak na političke militariste iz opozicije;
- Q. budući da je protiv većine opozicijskih vođa i mnogih novinara pokrenut sudski progon;
- R. budući da je novinar Mydaneh Abdallah Okieh, koji je također u opozicijskoj koaliciji Uniji za nacionalni spas zadužen za komunikaciju, optužen za „klevetu policije” jer je na društvenoj mreži Facebooku postavio slike prosvjednika koji su žrtve represije; budući da je Žalbeni sud 26. lipnja 2013. povećao njegovu kaznu s 45 dana na pet mjeseci;
- S. budući da su u travnju 2013. troje vođa opozicijske koalicije Unije za nacionalni spas

osuđeni na dvije godine zatvora i da su im uskraćena njihova ljudska i građanska prava; budući da je ročište u njihovom žalbenom postupku odgođeno do 25. studenog 2013.;

- T. budući, u kontekstu ovoga, da je 4. ožujka 2013. uhićen Daher Ahmed Farah, glasnogovornik opozicijske Unije za nacionalni spas; budući da je proglašen krivim jer je pozvao na pobunu nakon parlamentarnih izbora u veljači 2013.; budući da su u istom postupku bile optužene još dvije osobe, od kojih je jedna uvjetno osuđena na zatvor, a druga puštena na slobodu; budući da je Žalbeni sud 26. lipnja 2013. ponovo osudio Dahera Ahmeda Faraha na dva mjeseca bezuvjetne zatvorske kazne;
- U. budući da su uvjeti pritvora u zatvorima u Džibutiju izrazito zabrinjavajući;
- V. budući da se Ustavom iz 1992. priznaju temeljne slobode i osnovna načela dobrog upravljanja;
- W. budući da se u članku 10. Ustava navodi da se „pravo na obranu, uključujući pravo na pravnu pomoć odvjetnika po vlastitom izboru, jamče u svim fazama postupka”;
- X. budući da je Džibuti potpisnik Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima te Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima;
- Y. budući da su žene u Džibutiju suočene s raznim oblicima nasilja, uključujući silovanja, genitalno sakaćenje žena, obiteljsko nasilje, seksualno uzinemiravanje i preuranjene brakove, koji imaju dalekosežne negativne posljedice za fizičku i psihičku dobrobit žena;
- Z. budući da se Džibuti nalazi na 167. mjestu (od 179 zemalja) na svjetskom indeksu slobode medija 2013., koji sastavljaju reporteri bez granica; budući da je stranim novinarima zabranjen dolazak u Džibuti te da to otežava pribavljanje pouzdanih informacija o tome što se dešava u zemlji;
- AA. budući da je Organizacija Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu u ožujku 2012. procijenila da u Džibutiju 180 000 ljudi treba pomoći u obliku hrane;
- AB. budući da su u posljednjih 20 godina Evropska unija i njezine države članice bili glavni pružatelji finansijske pomoći Džibutiju; budući da isplate SAD-a, Japana i Francuske za korištenje njihovih vojnih baza predstavljaju izvor prihoda koji jamči stalan rast Džibutija;
- AC. budući da su poštovanje ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava sam temelj partnerstva zemalja AKP-a i EU-a i čine ključan dio Sporazuma iz Cotonoua;
- 1. izražava svoju zabrinutost zbog stanja u Džibutiju nakon parlamentarnih izbora 22. veljače 2013. i napete političke situacije u zemlji; posebno je zabrinut zbog izvješća o masovnim uhićenjima članova opozicije, suzbijanju prosvjeda zbog nepravilnosti izbora i napadima na slobodu medija;
- 2. poziva vlasti Džibutija da okončaju ugnjetavanje političkih protivnika te da puste na slobodu sve osobe koje su u pritvoru zbog političkih razloga;
- 3. poziva vlasti Džibutija da zajamče poštovanje ljudskih prava priznatih nacionalnim i međunarodnim sporazumima koje je Džibuti potpisao te da zaštiti građanska i politička prava i slobode, uključujući pravno na mirne prosvjede i slobodu tiska;

4. snažno osuđuje seksualno nasilje nad ženama i ističe da je vlada Džibutija odgovorna okončati nekažnjavanje i privesti pravdi osobe odgovorne za seksualno nasilje nad ženama;
5. poziva na poštovanje prava na obranu, posebno pravo optuženika da u svim fazama postupka koji se protiv njega vodi ima odvjetnika kojeg sam odabere; poziva vlasti da dozvole obiteljima osoba u pritvoru da im donešu konkretnu pomoć, posebno lijekove;
6. poziva vladu Džibutija da uz pomoć institucija koje su potvrđile rezultate izbora, posebno Afričke unije, započnu postupak političkog dijaloga s opozicijom u skladu s najavom čelnika države od 27. lipnja 2013. prigodom godišnjice nezavisnosti Džibutija; poziva Europsku uniju da podrži rad regionalnih organizacija i doprinese naporima da se pronađe političko rješenje za trenutnu krizu;
7. poziva da se odmah pokrene sudska istraga kako bi se razjasnili postupci policije i vojske tijekom prosvjeda te kaznili oni koji su kršili ljudska prava;
8. pozdravlja činjenicu da su izbori 22. veljače 2013. prošli mirno, što su naglasili razni predstavnici međunarodne zajednice, uključujući potpredsjednicu/Visoku predstavnici i voditelji četiri izborne promatračke misije poslane u Džibuti; pozdravlja predanost budućnosti svoje zemlje koju je pokazao narod Džibutija i sve političke stranke sudjelovanjem na izborima;
9. pozdravlja činjenicu da su na izbore 22. veljače 2013. prvi put od nakon stjecanja nezavisnosti Džibutija 1977. izašle opozicijske snage, tj. Unija za nacionalni spas;
10. ponavlja poziv Europske unije da se objave rezultati za sva biračka mjesta s izbora 22. veljače 2013.;
11. poziva sve političke snage u Džibutiju da poštuju vladavinu prava, uključujući pravo na mirne prosvjede, te da se ne upotrebljava nasilje ni represivne mjere;
12. izražava svoju spremnost da ponovo prati stanje u Džibutiju i da predloži restriktivne mjere u slučaju kršenja Sporazuma iz Cotonoua (2000.), a posebno njegovih članaka 8. i 9.; poziva Komisiju da također ponovo prati stanje;
13. potiče Europsku službu za vanjsko djelovanje, Komisiju i njihove partnere da rade s Džibutijem na dugoročnoj političkoj reformi, koju bi trebala znatno olakšati snažna veza koja već postoji uvezši u obzir da je Džibuti bio ključan u borbi protiv terorizma u regiji te da je domaćin vojnih baza;
14. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi vladu Džibutija, institucijama Afričke unije, Međuvladinom tijelu za razvoj, Arapskoj ligi, Organizaciji islamske suradnje, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku te supredsjednicima Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a.